

4^Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Δ' ΑΘΗΝΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

“Διαφοροποιημένες Προσεγγίσεις για
Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες”

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ & ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

-ΤΡΙΤΗ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012-

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

“ΠΟΡΤΑ ΑΝΟΙΧΤΗ”

ΜΑΡΙΝΟΥ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ 117, ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ

Η παραχώρηση του Συνεδριακού χώρου είναι ευγενική χορηγία της
Εταιρείας Προστασίας Σπαστικών

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**4^η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Δ' ΑΘΗΝΩΝ**

**“ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ”**

Πρόγραμμα & Περιλήψεις Ημερίδας

Αργυρούπολη, Τρίτη 19 Ιουνίου 2012

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ & ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Στράτος Αλεξάνδρου, Εργοθεραπευτής S.I.T., P.E.D.

**Φαίη Αντωνίου, Λέκτορας στην Παιδαγωγική των ατόμων με ειδικές ανάγκες,
ΦΠΨ Αθηνών**

Θεοδώρα Αστέρη, Προϊσταμένη ΚΕΔΔΥ

Μαρία Ζέζα, Προϊσταμένη Ειδικού Δ.Σ. Τυφλοκωφών Καλλιθέας

**Φίλιππος Κατσούλης, Διευθυντής Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Τυφλών
Καλλιθέας**

Σπυρίδωνας Κονταράκης, Διευθυντής Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου

Αδριανός Γ. Μουταβελής, Σχολικός Σύμβουλος ΕΑΕ

Δημήτρης Μπαγατέλας, Διευθυντής 1^{ου} Ειδικού Δ.Σ. Αγ. Δημητρίου

**Γιώργος Κ. Μπούρχας, Διευθυντής Ειδικού Δ.Σ. για παιδιά με Εγκεφαλική
Παράλυση**

Αγγελική Παππά, B.A, MEd.

**Σοφοκλής Πλιακοπάνος, Διευθυντής Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Κωφών &
Βαρηκόων**

Κωνσταντίνος Σταυρόπουλος, Διευθυντής 1^{ου} Ειδικού Δ. Σ. Καλλιθέας

**Νικόλαος Τζανετάκος, Διευθυντής Ειδικού Γυμνασίου & Λυκείου Κωφών &
Βαρηκόων Αργυρούπολης**

**Στέλιος Ττοφής, Διευθυντής Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου Αγ.
Δημητρίου**

Επιμέλεια Προγράμματος & Περιλήψεων: Αδριανός Γ. Μουταβελής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

“Διαφοροποιημένες Προσεγγίσεις για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες”

08.00-08.30	Προσέλευση - εγγραφές συμμετεχόντων	
8.30-9.00 ΕΝΑΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ	ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Θεοδώρα Αστέρη Προϊσταμένη ΚΕΔΔΥ Αδριανός Γ. Μουταβελής Σχ. Σύμβουλος ΕΑΕ Δάφνη Οικονόμου Πρόεδρος της Εταιρείας Προστασίας Σπαστικών Γεώργιος Αλεβίζος Διευθυντής Ειδικής Αγωγής ΥΠΙΔΒΜΘ Σπύρος Χρυσούλης Διευθυντής Π.Ε. Δ' Αθηνών
Α' ΣΥΝΕΔΡΙΑ		
9.00-9.30	<i>H Διαφοροποιημένη Διδασκαλία ως αναγκαιότητα της σχολικής πράξης</i>	Αδριανός Γ. Μουταβελής Σχ. Σύμβουλος ΕΑΕ
9.30-10.15	<i>Mια φορά και ένα σχολείο [...] και τα πήγαμε εμείς καλύτερα</i>	Φαίη Αντωνίου Λέκτορας στην Παιδαγωγική των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ΦΠΨ Αθηνών
10.15-11.00	<i>‘Μα γιατί παιδί μου δεν παίζεις;’ Από το δικαίωμα των Παιχνιδιού στον καταναγκασμό των Παιχνιδιού</i>	Στράτος Αλεξάνδρου Εργοθεραπευτής S.I.T., P.E.D.
11.00-11.30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ	
Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑ		
12.00 – 12.30	<i>H αξιοποίηση της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας μέσω Υποστροφικής Τεχνολογίας στη Διδασκαλία της Γλώσσας σε μαθητές με Εγκεφαλική Παράλυση</i>	Γιώργος Κ. Μπούρχας, Διευθυντής Ειδικού Δ.Σ. για παιδιά με Εγκεφαλική Παράλυση
12.30-13.15	<i>Τρισδιάστατες τάξεις, ιδέες και εφαρμογές για διδασκαλία των μέλλοντος... τώρα!</i>	Αγγελική Παππά, B.A, MEd

Γ' ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ		ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Θεοδώρα Αστέρη Προϊσταμένη ΚΕΔΔΥ Αδριανός Γ. Μουταβελής Σχ. Σύμβουλος ΕΑΕ
13.15 - 14.00	Συζήτηση, κλείσιμο Ημερίδας	
14.00	Χορήγηση βεβαιώσεων παρακολούθησης.	

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΩΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Αδριανός Γ. Μουταβελής

4^η Περιφερειακό Συμβούλου Ειδικής Αγωγής & Εκπαιδευσης

Η Διαφοροποιημένη Διδασκαλία ως θεωρία, στηρίζεται στη βασική ψυχοπαιδαγωγική θεώρηση ότι κανένας μαθητής δεν είναι ίδιος με τον άλλο. Κατ' αυτόν τον τρόπο αναγνωρίζεται η διαφορετικότητα όλων των μαθητών και κυρίως αυτών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε γνωστικό επίπεδο, στην επικοινωνία, στις προτιμήσεις, στον τρόπο μάθησης. Συγκεκριμένα, οι μαθητές αναμένεται να έχουν διαφορετική μαθησιακή ετοιμότητα, ενδιαφέροντα και μαθησιακό προφίλ. Η διαφοροποίηση διατρέχει το σύνολο των δράσεων που σχετίζονται με το αναλυτικό πρόγραμμα μεταβάλλοντας τη διδασκαλία στα επίπεδα του περιεχομένου, της διαδικασία, του μαθησιακού περιβάλλοντος και του προϊόντος. Επιπλέον, ο εκπαιδευτικός στη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία, λειτουργεί ως διευκολυντής της μάθησης σε επίπεδο αξιοποίησης του διδακτικού χρόνου, οργάνωσης διαφοροποιημένων μαθησιακών ευκαιριών και εφαρμογής ομαδοποίησης των μαθητών με πολλαπλούς και εναλλακτικούς τρόπους. Οι διαδικασίες της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας μοιάζει να ξεπερνούν το “ένα σχολείο για όλους” και να εστιάζουν στο “ένα αποτελεσματικό σχολείο για όλους και μια εκπαίδευση για καθέναν ξεχωριστά”.

Λέξεις κλειδιά: Διαφοροποιημένη Διδασκαλία, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στρατηγικές

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ [...] ΚΑΙ ΤΑ ΠΗΓΑΜΕ ΕΜΕΙΣ ΚΑΛΥΤΕΡΑ

Φαίη Αντωνίου

**Λέκτορας στην Παιδαγωγική των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ΦΠΨ
Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Η εξασφάλιση ενός εκπαιδευτικού πλαισίου που συμβάλει τόσο στην ενίσχυση της ακαδημαϊκής επίδοσης των μαθητών με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (ΕΜΔ) όσο και στην ενεργό συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους της διδασκαλίας. Χωρίς τη σαφή διδασκαλία γνωστικών και μεταγνωστικών στρατηγικών οι μαθητές με ΕΜΔ αδυνατούν να κατανοήσουν ό,τι διαβάζουν ή να εκφραστούν γραπτώς ενώ η χαμηλή τους αυτο-αποτελεσματικότητα τους οδηγεί στην έλλειψη ενδιαφέροντος για ό,τι τους δυσκολεύει. Στην παρούσα ανακοίνωση γίνονται αναφορές στις αποτελεσματικές διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές που ενισχύουν την αναγνωστική κατανόηση και τη γραπτή έκφραση μαθητών με ΕΜΔ στο πλαίσιο της ειδικής και της γενικής τάξης. Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα τριών παρεμβατικών μελετών οι οποίες είχαν στόχο την ενίσχυση της ακαδημαϊκής επίδοσης των μαθητών στην αναγνωστική κατανόηση και στη γραπτή έκφραση μέσω της παιγνιώδους διδασκαλίας. Συμμετέχοντες ήταν μαθητές των τάξεων Δ' δημοτικού έως και Γ' γυμνασίου οι οποίοι μετά το τέλος των παρεμβάσεων είχαν στατιστικά καλύτερη επίδοση από ότι οι μαθητές των αντίστοιχων ομάδων ελέγχου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ρόλο του εκπαιδευτικού στη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών και στους τρόπους προσαρμογής της διδακτικής του παρέμβασης με σκοπό την εξασφάλιση του ενδιαφέροντος για το γνωστικό αντικείμενο όλων των μαθητών της τάξης του.

«ΜΑ ΓΙΑΤΙ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΔΕΝ ΠΑΙΖΕΙΣ;»
ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΜΟ
ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Αλεξάνδρου Στράτος
 Εργοθεραπευτής, S.I.T.

Το παιχνίδι είναι ένας από τους πιο δυναμικούς τρόπους μάθησης του παιδιού. Είναι η έμφυτη ανάγκη της εξερεύνησης, της δημιουργικής αντίληψης του περιβάλλοντος κόσμου και της πραξίας για το παιδί. Επιπρόσθετα, το παιχνίδι είναι δικαίωμα και όχι υποχρέωση για το παιδί, κάτι που συχνά ξεχνάμε προσπαθώντας να του επιβάλλουμε τη «χαρά του παιχνιδιού». Ο σημερινός παρουσίας εργασίας είναι η προσέγγιση στις διαταραχές των παιδιών και τον τρόπο που αυτές περιορίζουν το παιχνίδι τους. Θα παρουσιαστούν επτά δυσκολίες: διαταραχές αυτιστικού φάσματος, συγκέντρωσης, υπερκινητικότητας, αισθητηριακής επεξεργασίας, μάθησης, νόησης, δυσπραξίας. Επιπλέον, θα συζητηθούν οι λόγοι, για τους οποίους, το παιδί δυσκολεύεται να εμφανίσει, να αναπτύξει επαρκώς το αυθόρυμη παιχνίδι και να αντλήσει χαρά μέσα από αυτό. Θα λεχθούν οδηγίες τύπου: «κάνετε – αποφύγετε» για την ανάπτυξη του παιχνιδιού με αυτές τις δυσκολίες. Τέλος, στηριγμένη στη διεθνή βιβλιογραφία, η εισήγηση αυτή θέτει τις δυσκολίες του παιδιού αλλά και τον προβληματισμό σε όλες αυτές τις διαταραχές: «Είναι η μάθηση παιχνίδι ή το παιχνίδι μάθηση; Είναι το παιχνίδι αυτοσκοπός ή σημερινός;»

Λέξεις κλειδιά: παιχνίδι, πραξία, αυθόρυμη παιχνίδι, δομημένο παιχνίδι, διαταραχές αυτιστικού φάσματος, σύνδρομο ΔΕΠ-Υ, διαταραχές αισθητηριακής επεξεργασίας, μαθησιακές δυσκολίες, νοητικές δυσκολίες, δυσπραξία, παιχνίδι ως αυτοσκοπός, παιχνίδι ως σημερινός

**Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ
ΠΑΡΑΛΥΣΗ**

Γιώργος Κ. Μπούρχας

Διευθυντής στο Ειδικό Δ.Σ. για παιδιά με Εγκεφαλική Παραλυση στις εγκαταστάσεις της ΕΠΣ στην Αργυρούπολη

Οι μαθητές με εγκεφαλική παραλυση, είναι μια ομάδα παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που έχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις τόσο σε επίπεδο αναγκών, όσο και ικανοτήτων. Οι δυσχέρειες κυρίως στη στάση και την κίνηση, αλλά και τα προβλήματα που αφορούν το λόγο, την όραση, την ακοή, την ψυχοσυναίσθηματική οργάνωση και τη νοημοσύνη δυσκολεύουν τη λειτουργικότητά τους κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, κάνοντας απαραίτητη τη χρήση διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Η ετοιμότητα για ανάγνωση και γραφή προϋποθέτει την ανάπτυξη του λόγου, των αντιληπτικών ικανοτήτων, του προσανατολισμού, της λεπτής κινητικότητας, της φωνολογικής επίγνωσης και της αποκαδικοποίησης. Η υποστηρικτική τεχνολογία με την πληθώρα τεχνολογικών προϊόντων, μπορεί να προσφέρει πρόσβαση μέσω κατάλληλων συσκευών, περιφερειακών και ανάλογων βοηθημάτων σε τομείς που αφορούν τη διδασκαλία της Γλώσσας, ως μορφή επικοινωνίας, ψυχαγωγίας κοινωνικοποίησης και αναζήτησης νέας γνώσης. Ο εκπαιδευτικός παίρνοντας υπ' όψη τη λειτουργικότητα των μαθητών, αναζητεί τα αναγκαία τεχνολογικά μέσα, συσκευές, περιφερειακά και λογισμικά που μπορούν να αυξήσουν και να βελτιώσουν τις δυνατότητές τους. Διαφοροποιεί και προσαρμόζει μεθόδους και τεχνικές για μια περισσότερο λειτουργική εκπαιδευτική αξιολόγηση και το σχεδιασμό ενός κατάλληλου διδακτικού προγράμματος παρέμβασης.

Λέξεις κλειδιά: Εγκεφαλική παραλυση, Υποστηρικτική Τεχνολογία, Η/Υ, Διαδραστικός Πίνακας, Εκπαιδευτικά Λογισμικά, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση, Πρόγραμμα Παρέμβασης

ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΕΣ ΤΑΞΕΙΣ, ΙΔΕΕΣ, ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ... ΤΩΡΑ!

Αγγελική Παππά, B.A, MEd

Ένα σύντομο ταξίδι στον μαγικό κόσμο του εγκέφαλου, θα αποτελέσει τη βάση για μια παρουσίαση πρακτικών τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας στην ξένη γλώσσα, λαμβάνοντας υπόψη το διαφορετικό τρόπο σκέψης του νάθε μαθητή. Τα παραδείγματα που θα δοθούν μπορούν να εφαρμοστούν σε διαφορετικά πεδία μάθησης, με κατάλληλες τροποποιήσεις και ανάλογες προσαρμογές.

Διαφοροποιημένες Προσεγγίσεις για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες